# ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 6ης Δεκεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση T-178/99,

**Sonia Marion Elder** και **Robert Dale Elder**, κάτοικοι Dundee, Σκωτία (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενοι από τον Scott Crosby, solicitor, 9 rond-point Schuman, Βρυξέλλες,

προσφεύγοντες,

κατά

**Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενης από τους Ulrich Wölker και Xavier Lewis, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Wagner Centre, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, της 8ης Ιουνίου 1999, που δεν επιτρέπει στους προσφεύγοντες την πρόσβαση στα πρακτικά της συμβουλευτικής επιτροπής για τον φόρο προστιθεμένης αξίας,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, πρόεδρο, C. W. Bellamy και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

**Διάταξη**

**Νομικό πλαίσιο**

1 Στις 6 Δεκεμβρίου 1993 η Επιτροπή και το Συμβούλιο ενέκριναν έναν κοινό κώδικα συμπεριφοράς όσον αφορά την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής και του Συμβουλίου (ΕΕ L 340, σ. 41, στο εξής: κώδικας συμπεριφοράς).

2 Η Επιτροπή θέσπισε αυτόν τον κώδικα συμπεριφοράς με την απόφαση 94/90/ ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ, της 8ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής (ΕΕ L 46, σ 58, στο εξής: απόφαση 94/90).

3 Το άρθρο 2 της αποφάσεως 94/90 ορίζει:

«(...)

2) Ο αιτών ενημερώνεται γραπτώς, εντός ενός μηνός, από τον γενικό διευθυντή, τον διευθυντή της υπηρεσίας, τον διευθυντή που έχει ορισθεί αρμόδιος για τα θέματα αυτά στη Γενική Γραμματεία, ή εξ ονόματός τους, από τον υπάλληλο που τους εκπροσωπεί, σχετικά με τη θετική συνέχεια που πρόκειται να δοθεί στην αίτησή του ή με την πρόθεση παροχής αρνητικής απάντησης. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση πρέπει να γνωστοποιείται στον αιτούντα ότι διαθέτει προθεσμία ενός μηνός για να υποβάλει στο Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής επαναληπτική αίτηση προκειμένου να επιτύχει την αναθεώρηση της πρόθεσης άρνησης της πρόσβασης, ειδάλλως θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί από την αρχική του αίτηση.

(...)

4. Η παράλειψη απάντησης, εκ μέρους ενός εκ των υπαλλήλων που αναφέρονται στο σημείο 2, σε αίτηση πρόσβασης σε έγγραφο, εντός ενός μηνός από την υποβολή της, ισοδυναμεί με απόρριψη.

Η παράλειψη απάντησης εντός ενός μηνός από την υποβολή επαναληπτικής αίτησης ισοδυναμεί με απορριπτική απόφαση.»

4 Ο κώδικας συμπεριφοράς, όπως θεσπίστηκε από την Επιτροπή, ορίζει, στο κεφάλαιο που επιγράφεται «Εξέταση των αρχικών αιτήσεων», τρίτη παράγραφος:

«Όταν το έγγραφο που βρίσκεται στην κατοχή του θεσμικού οργάνου προέρχεται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, κράτος μέλος, άλλο θεσμικό όργανο ή κοινοτική υπηρεσία ή οποιοδήποτε άλλο εθνικό ή διεθνή οργανισμό, η αίτηση πρέπει να απευθύνεται απευθείας στον συντάκτη του εγγράφου.»

**Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία**

5 Με έγγραφο της 30ής Νοεμβρίου 1998, οι προσφεύγοντες ζήτησαν από την Επιτροπή, βάσει της αποφάσεως 94/90, να τους επιτραπεί η πρόσβαση στα πρακτικά της συμβουλευτικής επιτροπής του φόρου προστιθεμένης αξίας (στο εξής:επιτροπή ΦΠΑ) που αφορούσαν τις ενδεχομένως πραγματοποιηθείσες διαβουλεύσεις της επιτροπής αυτής με το Ηνωμένο Βασίλειο, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 4 και 29 της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49, στο εξής: έκτη οδηγία). Προς στήριξη της αιτήσεώς τους, οι προσφεύγοντες εξέθεσαν ότι ορισμένες διατάξεις της βρετανικής νομοθεσίας

σχετικά με τον φόρο προστιθεμένης αξίας επηρέαζαν άμεσα τη νομική τους θέση και ότι επιθυμούσαν να εξακριβώσουν αν, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, της έκτης οδηγίας, βάσει της οποίας είχαν θεσπιστεί οι διατάξεις αυτές, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε προηγουμένως συμβουλευθεί την επιτροπή ΦΠΑ.

6 Ελλείψει απαντήσεως στην αίτησή τους, οι προσφεύγοντες απηύθυναν στον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, με έγγραφο της 6ης Ιανουαρίου 1999, επαναληπτική αίτηση υπό την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, της αποφάσεως 94/90.

7 Εκ παραλλήλου, ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης της Επιτροπής (ΓΔ XXI) ενημέρωσε τους αιτούντες, με έγγραφο που κοινοποιήθηκε στον δικηγόρο τους στις 11 Ιανουαρίου 1999, ότι, κατά τον εσωτερικό κανονισμό της επιτροπής ΦΠΑ, οι συσκέψεις της είναι εμπιστευτικές, εκτός αν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη αποφασίσουν με ομοφωνία άλλως. Κατά συνέπεια, προκειμένου να διαφυλαχθεί το απόρρητο των συσκέψεων της επιτροπής ΦΠΑ και να μη θιγούν τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων, φρονούσε ότι δεν μπορούσε να τους επιτρέψει την πρόσβαση στα πρακτικά της επιτροπής αυτής.

8 Με έγγραφο της 9ης Φεβρουαρίου 1999, η Γενική Γραμματεία της Επιτροπής απάντησε στους προσφεύγοντες ότι η αίτησή τους θα εξεταζόταν το ταχύτερο δυνατόν, αλλά ότι πιθανώς δεν θα ελάμβαναν απάντηση πριν από την παρέλευση ενός και πλέον μηνός.

9 Στις 3 Μαρτίου 1999 οι προσφεύγοντες έλαβαν ένα έγγραφο της Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής, στο οποίο αυτή εξέθετε ότι τα πρακτικά της επιτροπής ΦΠΑ, έστω και αν συντάσσονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένες με τις εργασίες γραμματείας, τυπικώς εγκρίνονται από την επιτροπή ΦΠΑ. Δεδομένου ότι η τελευταία αυτή πρέπει να θεωρείται συντάκτης των εγγράφων, κατά την έννοια του κώδικα συμπεριφοράς, συνάγεται ότι μια αίτηση όπως αυτή που

υπέβαλαν οι προσφεύγοντες έπρεπε να υποβληθεί απευθείας στην επιτροπή ΦΠΑ. Πάντως, ο Γενικός Γραμματέας διευκρίνιζε αφενός ότι, προκειμένου να τους βοηθήσει, είχε διαβιβάσει την αίτησή τους στην επιτροπή ΦΠΑ, ώστε να αποφασίσει αυτή για τη συνέχεια που θα της έδινε, και αφετέρου ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχει διαβουλευθεί με την επιτροπή αυτή επανειλημμένως, μεταξύ 1979 και 1996, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 4, της έκτης οδηγίας.

10 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Απριλίου 1999, οι προσφεύγοντες άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως, που πρωτοκολλήθηκε με αριθμό υποθέσεως Τ-78/99, κατά της αποφάσεως της Επιτροπής που δεν τους επέτρεπε την πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα.

11 Με έγγραφο της 8ης Ιουνίου 1999, ο πρόεδρος της επιτροπής ΦΠΑ ενημέρωσε τους προσφεύγοντες ότι οι εκπρόσωποι των κρατών μελών που μετείχαν στην επιτροπή αυτή είχαν αποφασίσει ομοφώνως να μην τους επιτρέψουν την πρόσβαση στα πρακτικά.

12 Φρονώντας ότι το έγγραφο αυτό έπρεπε να θεωρηθεί ως οριστική απόφαση της Επιτροπής περί απορρίψεως της αιτήσεώς τους, οι προσφεύγοντες άσκησαν, με δικόγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Αυγούστου 1999, την παρούσα προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως αυτής της 8ης Ιουνίου 1999 (στο εξής: προσβαλλόμενη πράξη).

13 Ως εκ τούτου, οι προσφεύγοντες παραιτήθηκαν από την προσφυγή ακυρώσεως που είχε ασκηθεί στην υπόθεση Τ-78/99, η οποία ακολούθως διαγράφηκε με διάταξη του Πρωτοδικείου της 13ης Οκτωβρίου 1999.

14 Με έγγραφο της 3ης Αυγούστου 1999, η Επιτροπή ενημέρωσε τους προσφεύγοντες ότι είχε ζητήσει από τις υπηρεσίες της ΓΔ XXI να προβούν σε επανεξέταση της αιτήσεώς τους για πρόσβαση στα πρακτικά της επιτροπής ΦΠΑ, για τον λόγο ότι από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουλίου 1999, T-188/97, Rothmans κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-2463), προέκυπτε ότι στην Επιτροπή εναπόκειται να αποφαίνεται επί των αιτήσεων για πρόσβαση στα πρακτικά των συμβουλευτικών επιτροπών, όπως είναι η επιτροπή ΦΠΑ.

15 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 30 Σεπτεμβρίου 1999, η Επιτροπή ζήτησε από το Πρωτοδικείο να διαπιστώσει ότι παρέλκει πλέον η εκδίκαση της προσφυγής, για τον λόγο αφενός ότι η αίτηση των προσφευγόντων να τους επιτραπεί η πρόσβαση στα πρακτικά της επιτροπής ΦΠΑ επρόκειτο να επανεξεταστεί από τις υπηρεσίες της ΓΔ XXI και αφετέρου ότι η επικείμενη απόφαση θα είχε ως συνέπεια την ανάκληση της προσβαλλομένης πράξεως.

16 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 20 Οκτωβρίου 1999, η Επιτροπή διαβίβασε στο Πρωτοδικείο το έγγραφο της 30ής Σεπτεμβρίου 1999 του γενικού διευθυντή της ΓΔ XXI προς τους προσφεύγοντες, με το οποίο ο γενικός διευθυντής, κατόπιν επανεξετάσεως της αιτήσεώς τους με βάση την προαναφερθείσα απόφαση Rothmans κατά Επιτροπής, επανέλαβε την άρνησή του να τους επιτρέψει την πρόσβαση στα πρακτικά της επιτροπής ΦΠΑ, επικαλούμενος, αυτή τη φορά, τον κώδικα συμπεριφοράς και, ειδικότερα, την εξαίρεση που στηρίζεται στην προστασία του απορρήτου. Η Επιτροπή συνάγει από αυτό ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει ανακληθεί και ότι συνεπώς παρέλκει η έκδοση αποφάσεως.

17 Με τις παρατηρήσεις τους επί αυτού του αιτήματος καταργήσεως της δίκης, τις οποίες κατέθεσαν στη Γραμματεία στις 8 Νοεμβρίου 1999, οι προσφεύγοντες εκθέ-

τουν ότι δεν αντιτίθενται στην κατάργηση της παρούσας δίκης. Συναφώς, διευκρινίζουν ότι έχουν υποβάλει στον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής επαναληπτική αίτηση για πρόσβαση στα έγγραφα και συνάγουν ότι η απόφασή του, ανεξαρτήτως του περιεχομένου της, θα αντικαταστήσει οριστικώς το έγγραφο της 8ης Ιουνίου 1999. Πάντως, φρονούν ότι το έγγραφο αυτό αποτελούσε οριστική πράξη που μπορούσαν να προσβάλλουν και ότι, λαμβανομένης υπόψη της στάσεως της Επιτροπής, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

**Επί του αιτήματος καταργήσεως της δίκης**

18 Με το αίτημά της για κατάργηση της δίκης, η Επιτροπή θέτει ένα παρεμπίπτον δικονομικό ζήτημα επί του οποίου το Πρωτοδικείο πρέπει να αποφανθεί χωρίς να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 114, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας.

19 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με την έκδοση της αποφάσεως της 30ής Σεπτεμβρίου 1999, η Επιτροπή ανακάλεσε σιωπηρώς την προσβαλλόμενη πράξη, αφού πρώτα έκρινε ότι, σύμφωνα με τις επιταγές της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως που διέπει την πρόσβαση στα έγγραφα, όπως αυτές διευκρινίζονται με την προαναφερθείσα απόφαση Rothmans κατά Επιτροπής, στην ίδια εναπόκειται να αποφαίνεται επί των αιτήσεων προσβάσεως στα έγγραφα της επιτροπής ΦΠΑ.

20 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ανάκληση της προσβαλλομένης πράξεως ισοδυναμεί με ακυρωτική δικαστική απόφαση, επιφυλασσομένου του

δικαιώματος των προσφευγόντων να αμφισβητήσουν, εφόσον το κρίνουν αναγκαίο, με χωριστή προσφυγή τη νομιμότητα της αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής με την οποία κρίνεται οριστικώς η αίτησή τους. Συγκεκριμένα, μια δικαστική απόφαση που θα ακύρωνε την εν τω μεταξύ ανακληθείσα προσβαλλόμενη πράξη δεν θα είχε καμία πρόσθετη έννομη συνέπεια σε σχέση με τις συνέπειες της πραγματοποιηθείσας ανακλήσεως.

21 Συνεπώς, οι προσφεύγοντες δεν έχουν πλέον κανένα συμφέρον για την ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως. Συνεπώς, η παρούσα προσφυγή έχει καταστεί άνευ αντικειμένου (βλ. διάταξη του Πρωτοδικείου της 28ης Μαΐου 1997, T-145/95, Proderec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-823, σκέψη 27, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

22 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

23 Το άρθρο 87, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι, σε περίπτωση καταργήσεως της δίκης, το Πρωτοδικείο κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του.

24 Εν προκειμένω, η Επιτροπή ανακάλεσε την προσβαλλόμενη πράξη μετά την άσκηση της προσφυγής, για έναν λόγο τον οποίο οι προσφεύγοντες προέβαλλαν με την προσφυγή τους. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

διατάσσει:

1) **Καταργείται η δίκη.**

2) **Η Επιτροπή φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων.**

Λουξεμβούργο, 6 Δεκεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας — Ο Πρόεδρος

H. Jung — B. Vesterdorf